

*cuor Universitatii
Romane
Cluj.*

CULTURA POPORULUI

FOAIE DE CULTURĂ ȘI DE EDUCAȚIE CETĂȚENEASCĂ
A SOCIETĂȚII „CULTURA POPORULUI”

ABONAMENTE ANUALE: pentru săteni . . . . . 30 lei
" autorități . . . . . 60 lei
" întreprinderi financiare . . . . . 100 lei

APARE ÎN FIE-CARE DUMINECĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Strada Memorandului No. 21, în Sala Reduta

REDAȚIA: Telefon No. 405   ADMINISTRAȚIA: Telefon No. 186

Căendarul Săptămânei

CATOLIC		ORTODOX	
1 Luni	Eupraxia	28	C. Vasile
2 Marți	Matilda	1	C. Evdochia
3 Mercuri	Longinu	2	M. Teodot
4 Joi	Heribert	3	M. Eutropie
5 Vineri	Gerruda	4	C. Gherasim
6 Sâmbătă	Eduard	5	Mart. Koonon
Duminică	Josif	6	S. 42 m. Am.

Este și ce ar trebui să fie „politica”

Furia cu care s'a des-
luit lupta electorală în
ideal ne face să gândim
mijlocul de-a putea im-
medica în viitor astfel de
revelații dureroase. În Ar-
deal mai ales, unde ochii
reînviilor nemulțumiți ne
protează la fiecare pas,
unde orice dușmănie între
omâni folosește numai a-
stora, trebuie să căutăm
viitor să punem un frâu
limilor.

Am voi pentru aceasta
ne adresăm cărturarilor.
în nenorocire însă aceș-
impărții în „partide
politice” ascultă mai mult
șefilor lor decât a-
al dragostei de neam.
ntre aceasta suntem si-
să ne îndreptăm către
opor, către țaranul român
toate înțelegător pe a
lui înțelepciune se razi-
temelia țarei. El va
cepe de unde vine răul
ce trebuie să facem pen-
a căpăta vindecarea.

Politica ar trebui să fie
unca pentru a asigura țā-
o bună cărmuire și a o
uti de neînțelegeri și lupte
unătoare. Oare politica
se face astăzi înțește
aceasta? Voi țarării
ieți în măsură să cu-
șteți mai mult decât
cine felul în care se
e așa zisa „politica”. În
ul vostru au venit unli
amenii politici” să vă fă-
dulască pământ, pădure,
bambac, grâu, sare, petrol,
alte totul fără nici o
tă dacă... îi votați pe
Alții v'au îndemnat la
impotriva cărturarilor
ștri impotriva preoților,
ălătorilor și tuturor ace-
ce vă sunt îndrumători.
în stârșit alții v'au spus
felul de neadevăruri
pre lucrurile și oamenii

din regatul vechiu, făcân-
du-va să credeți că acolo
n'ar fi români de acelaș
neam cu voi, având ace-
leași nevoi și aceleași do-
rinți. Toți aceștia au spus
neadevăruri pentru că așa
le era interesul.

S'au gândit oare ei la
raul ce-l făceau țarei dacă
țaranul era așa de margi-
nit încât să-i creadă? Au
socotit tulburarea și ne-
mulțumirile camentilor când
ar fi văzut că făgădueliile
neghoabe nu se impli-
nesc? Nu desigur că nu
s'au gândit la toate aceș-
tea, ci doar la nenorocitul
de vot pe care-l vānau.

Iaca așa se face la noi
de către unii „politica” și
de aceia mulți oameni
cinstiți, ce-ar putea face
mult bine țarei, stau deo-
parte, ei nepuțându-se lua
la întrecere cu minciñoșii
și dușmanii poporului.

Dar îndreptarea, oameni
buni, stă tot în mâinile
voastre. Nu mai credeți în
minciuni și nu veți mai fi
mințiți. Nu vă mai luați
după făgădueli deșarte și
minciñoșii nu vor mai tul-
bura liniștea satelor voastre.
Judecați oamenii după fap-
tele lor. Credeți numai în
acei ce v'au stat în ajutor
la nevoi, credeți în cărtu-
rării ce vin cu inima des-
chisă să vă învețe—, cre-
deți în vorbe de onire, pace
și frăție, nu în cele de ură
dușmănoasă. Faceți zid în
fața streinilor, zid în fața
tulburărilor la cari vă în-
deamnă acei cari numai din
furt se hrănesc. Țaranul cu-
minte și-a dobândit prin
muncă starea. Căpătându-și
prin lege ogorul lui, prin
pace și liniște se va înstări
și mai mult. El are nevoie
de cărmuitori pricepuți, cari

știu cum să îndrepte lucrurile. Vorbele deșarte pe săteanul înțelept nu-l tulbură.

El știe interesul pescuito-
rilor în apă tulbure. Româ-
nului nu-i trebuie de pomană
nici pământ, nici pădure, nici
bumbac sau unelte. El nu-i
cerșetor, el e cetățean aleg-
ător, care plătește cum se
cuvine totul, pentru că să aibă
el și copiii copiilor lui drep-
turi de veci asupra averii
plătite.

El trebuie să voiască o
cârmuire înțeleaptă care să
effinească lucrurile, îmbră-
căminte și ogoarele, care
să împărtească odată pă-
mântul legiuit și să curme
nenorocirile de azi.

Această cărmuire se poate
căpăta prin o bună între-
buințare a votului, îndrep-
tându-ne astfel spre politica
bună de frăție românească
așa cum de mult ar fi tre-
buit să facem.

Bucium

Să nu uităm biserica

Țara noastră e bogată în bi-
serici și mănăstiri. Le vedem
prin târguri, prin sate,—în sin-
gurătatea munților. Cele mai
multe din ele sunt zidite cu
veacuri în urmă. Dangătul ara-
mei din clopotnițele crăpate,
trezește în simțirea noastră e-
vlavia trecutului. Ne aducem
aminte cei mai bătrâni din spu-
sele bunacilor noștri cum a fost
odată iar acei cari am învățat
prin cărți putem și mai ușor
străbate adâncimea vremurilor
de demult.

Un lucru se știe: era mai
multă dragoste de biserică, odi-
noară. Oamenii erau mai creș-
tini și credeau mai mult în
Dumnezeu. Această credință și
iubire de biserică, ni-au scăpat
de toate urgiile câte s'au abă-
tut pe capul neamului românesc.
De mult n'am mai fi fost creș-
tini iar turcii și-ar fi întins le-
gea lor păgână (mahomedană),
dacă strămoșii noștri cu Voevo-
zii ce i-am avut, printre care
Ștefan-cel-Mare și Sfânt și Mi-
hai Viteazul, n'ar fi luptat pen-
tru creștinătate. Cu crucea au
învis Domnii noștri în războaie
și în semnul crucii au crezut
părinții părinților noștri, de ne-am
păstrat limba și datinile.

Lumea era religioasă în frunte
cu Domnii țării. După orice bă-
tălie — căci multe au mai avut
poporul român — Voevozii în
semn de mulțumire a Tot Pu-
ternicului, ridicau biserică și
mănăstiri; dar nu numai Domnii
făceau aceasta ci și boierii, cari

erau una cu poporul. Înaintea
icoanelor, de la Domn până la
opincă, să închinau să le ajute
Dumnezeu, să-i scape de cum-
penele grele și să învingă în
toate luptele—și Dumnezeu le-a
ajutat.

Și astăzi când intrăm în bise-
ricuțele scunde, de lemn, când
ne ducem la mănăstiri, fie la
Putna, unde e îngropat Ștefan-
cel-Mare, fie la Tismana, la Cur-
tea-de-Argeș, la Cetăția de la
Iași, la biserica Mirăușilor de
la Suceava — odată Capitala
Moldovei—, la Hotin, ori în ce
altă biserică și mănăstire ne-am
afla, simțim o taină în noi. E
puterea cerească a lui Dumne-
zeu, care ne înalță cugetul și
ne luminează inima și sufletul.

Fiecare din noi ne-am dat
seama, că, ingenunchind înain-
tea icoanelor, ne simțim mai
ușurați de durerile ce ne apasă
iar firea noastră capătă curaj
în orice nenorocire a vieții. Dar
de la o vreme încoace lumea
parcă a început să uite de bi-
serică. Dumnezeu întâi când
vrea să pedepsiască pe om îi
ia credința și atunci e pierdut.
Ce păcat mare e acesta să nu
ne ducem la biserică; — nu ne
dăm seama ce rău aducem su-
fletului nostru. Sufletul ca să
fie liniștit are nevoie de Dum-
nezeu. Cine nu și aduce aminte
de Tatăl Ceresc, acela nu poate
fi bun, nu poate iubi pe aproa-
pele său și nu poate fi folositor
vieții. Ca să nu uităm pe Dum-
nezeu, trebuie să ne ducem la
biserică și să ascultăm slujba
religioasă.

Dacă vine o Duminică, o săr-
bătoare, să facem ca și stră-
moșii noștri să ne ducem la bi-
serică, totdeauna, și să ne ru-
găm. Părinții cari au copii să-i
eie cu ei și să-i învețe să fie
buni creștini,—aceasta e fapta
cea mai mare.

O clipă să nu uităm biserica;
acum avem nevoie de ea mai
mult ca niciodată, căci războiul
a adus multe ispite pe cărările
pierzaniei.

Să n'ntelegem viața plină de
credință ai acelor cari dorm
în morminte: să luăm pildă de
la strămoșii noștri; să ne înăl-
țăm sufletele de la lupta pen-
tru creștinătate a tuturor Voe-
vozilor noștri, îngropați sub
lespedele de piatră din mănăs-
tiri; să ne dăm seama că numai
aproape de biserică și prin bi-
serică, vom lăsa copiilor credința
care ne mântuiește și respectul
când n'om mai fi pe lumea a-
ceasta, să ne aprindă o candelă
la biserică, după datinile creș-
tinești.

Să mergem cât mai des la
biserică, să ne închinăm și ca
părinții noștri să nu o uităm.

Și Dumnezeu ne va îndrepta
pe cărările cele bune ale vieții.

Const. Cehan-Racoviță

O SCRISOARE

*Din partea d-nt Prof. Uni-
versitar Marin Ștefănescu, pri-
mim următoarea scrisoare care
explică definitiv rostul candida-
tului d sale la scaunul de depu-
tat din Cluj.*

Crezând că a-și putea con-
tribui la împacarea între frați
și, prin aceste, la consolida-
rea țarei, mi-am pus candi-
datura ca deputat independ-
dent în Cluj.

Hotărându-mă la un atare
act, știam că mă jertfesc,
știam că voi fi lovit în liniș-
tea mea personală, și mai
ales în seninătatea de pro-
fesor și în activitatea pentru
cultura poporului.

Dar mi-am zis că în fața
dragostei de neam, nu tre-
buie să cântăresc nici un
sacrificiu. Și jertfa a și în-
ceput din primele zile de a-
ceste hotărâri, când mi s'a
adus învinuirea că sunt li-
beral deghizat, și mi s'au as-
vârlit injurii cu totul nedemne
de un profesor unversitar
care și-a închinat viața unui
apostolat.

Acum în urma alegerilor,
s'a văzut destul de lămurit
în ce măsura autoritățile lo-
cale m'au socotit ca liberal.
Căci ele au fost departe de
a-mi da sprijinul pe care,
poate, mi l-ar fi dat dacă
ași fi fost într'adevăr liberal.
Delegații mei au trebuit chiar
să facă o contestație a mo-
dului cum au decurs alege-
rile.

De aceia, cred că este mo-
mentul a vă ruga să publi-
cați aceste rânduri prin cari
declar că eu am candidat nu
ca membru al vre-unui part-
tid. Și numai ca un Român
preocupat de grabnica ne-
cesitate a împăciuirii între
frați și a consolidării acestei
țări. Când, și dacă va fi să
candidez vre-odată fie ca
național fie ca liberal, o voi
spune limpede, căci și atunci,
ca și acum voi fi animat de
gândul de a mă jertfi pentru
binele țării.

Cu deosebită stimă.

Marin Ștefănescu

Citiți „Cultura Poporului”

Grădina morților

Nu este nimeni, care să nu aibă, în lumea celor morți pe cineva drag; un prieten, o mamă, un frate. Pe fiecare, ne cutremură gândul acesta, căci din sufletul nostru am dat o parte celor plecați dintre noi.

De câte ori ne aducem aminte de ei, simțim o legătură așa de puternică, încât ni se pare că ei sunt cu noi în fiecare clipă, că nu ne vor părăsi nici-odată.

De câte ori nu luăm drumul către locașul unde se odihnesc rămășițele pământești ale celor, ce ne-au fost dragi!...

Ne ducem la mormântul lor ca să ingenunchem peste țărâna ce ni i-a închis, să le aducem prinos de tămâie, și sub cerul larg între crucile de la căpătâi, să ne spovedim lor, de toate durerile și de toate bucuriile acestei vieți.

Cefatea unde locuiesc cei morți este cimitirul...

Cimitirul cu alei de tei înfloriți, cimitirul înconjurat cu ziduri albe, cu umbre de liliaci și trandafiri, cimitirul asemeni unei grădini...

Când vom intra în el, în tremurul luminelor de lumânări ce își picură ceara între buchete de flori, ori pe lespezi reci de piatră, în mireasma de tămâie și smirnă, cărările dintre morminte, ne vor primi, și ne vor îndrepta spre cel mai mult iubit.

De va fi în zori, de va fi în ameaza zilei, ori în asfințituri de soare, aceiași liniște adâncă ne înăură, și în timp ce o lacrimă e gata să ne picure din ochi, grădina ne îmbrățișă și sufletul florilor și sufletul celor morți ne iau gândul și ni-l înalță în seninătatea văzduhului.

Și atunci, durerea se stinge, inelul pe inelul,

căci nu mai este nici-un hotar între noi și cei plecați.

Viața cea adevărată, viața cea eternă, ne primește, și ne lăsa îmbrățișarea cu cei dragi.

Cimitirul care este asemeni grădini cu răzoare de flori, cu pomi în care paserile cerului își cântă imnul lor de slava pentru Cel ce le-a dat viața...

Cimitirul este locul sfânt, este altarul în care uitând de neazurile mărunte, ne pregătim pentru iubirea ce trebuie s'o purtăm tuturor oamenilor.

Fie, ca cimitirele, să le împodobim din ce în ce mai mult, căci ele sunt grădina pentru cei morți.

G. T.

Creșterea în familie

Familia: Tata, Mama.

Întâia societate înființată de om a fost familia. Ea a fost, a rămas și va fi totdeauna temeliea unui popor, câtă vreme această temelie va fi așezată pe învățătura Domnului Christos. Când această temelie creștinească se sdruncină la un număr mare de familii, și poporul și statul e sdruncinat.

Familia se întemeiază cu scopul, ca bărbatul și femeia să-și fie unul altuia de ajutor în lupta vieții și să își împartă și bucuriile, căci știut este, că o bucurie împărtășită cu altul e cu mult mai mare. Dar după legile firii create de Dumnezeu, întemeierea familiei mai are un scop și mai mare: este creșterea bună a copiilor. Căci familia adevărată și fericită e numai cea bogată în copii. Tocmai faptul, că neamul nostru a fost bogat în copii, a contribuit mult, ca poporul românesc în ciuda tuturor greutăților mari, prin care a trecut în viața lui, să nu se stingă. Împotriva să se întărească și să-și ajungă în sfârșit ținta de a se vedea toți fiii neamului la un loc. De aceea părinții lipsiți de copii din cauze neașteptate de voință lor sunt de compătimit, iar cei lipsiți de copii sunt criminali, pe cari du-

reera, nici legile statului, nici ale societății de astăzi nu-i pedesc după cum merită. Să ne uităm la poporul francez, unde părinții se feresc înadins de-a avea mai mult de unul sau doi copii. Toți frunții acestui popor, care a fost totdeauna în fruntea popoarelor civilizate se sperie de urmările acestei porniri, mai ales când văd, că frunții nu numai nu cresc în număr, dar scad chiar. Aceasta însemnează moartea pe inelul a unui popor, care odată va ajunge, din cauza numărului lui mic, să fie supus de alt popor mai sănătos. Ticaloșia vremurilor de astăzi a făcut, de năvălul acesta criminal de-a împedea nașterea copiilor, a început să pătrundă și în unele părți stricte ale locuitorilor dela orașe ba chiar și în unele sate. Lupta pentru împedecarea nenorocirii, care ne așteaptă, trebuie să o ducă preoții noștri vrednici, cari cunosc tainele credințioșilor în credința păstoririi lor.

Familia o putem privi ca o națiune mică, cu răspunderea, drepturile și datorită unei națiuni. Părinții sunt guvernul unei monarhii absolute, în care legile țării au puțin amestec, dar cu atât mai mult trebuie să se respecte legea, care trebuie să pornească din conștiința părinților și porunca lui Dumnezeu. Căci aceștia nu trebuie să uite niciodată, că ei sunt conducătorii cei dinții ai lui Dumnezeu în educarea copiilor lor. Dumnezeu vrea, ca aceștia să nu datoreze părinților lor numai viața trupească, sănătatea și bunurile pământești, ci și virtutea, înțelepciunea, știința vieții și evlavie.

Insemnătatea cea mare a educatorilor — părinții în rândul întâi — a arătat o foarte frumoasă marele părinte al bisericii creștine, Sf. Ioan Gură de Aur zicând: „Mai distins decât orice pictor și sculptor și decât toți aceia, cari se ocupă cu artele, socotesc pe cel ce știe să cultive sufletele tinere. Artiștii aceea au a face cu materia moartă, care li se supune fără împotrivire și suferă orice schimbare i-o fac, pe când obiectul educației e omul viu!” Iar regele Carol al României zicea în cuvântarea ținută la împărțirea premiilor de la o școală din București: „Împreună cu dânsa (adică cu școala), înainte de dânsa chiar este familia, este căminul părintesc, care trebuie să pună în inima copilului gemenele binecuvântat al respectului pentru tot ce este mare și

stănt: iubirea patriei, frica de Dumnezeu”.

Familia nu poate fi întocmită în creșterea copiilor nici de stat, nici de societate. Statul are nevoie de soldați, de țărani, de meseriași, funcționari ș.a. și pe el îl interesează mai ales prestațiunile lor, din cari vrea să tragă folos pentru sine. El supraveghează mulțimea cea mare de oameni, a căror existență personală are oarecare valoare mai numai la cercări înguste, mai mult pentru a zădărnici paguba, pe care ar putea-o pricinui, decât pentru a le veni în ajutor. Statul nu e familia cu numărul restrâns de membri, unde tata și mama sunt datori să se intereseze cu aceea conștiințozitate de oricare membru al ei, ba de cel mai slab chiar mai mult decât de cel tare. Statul examinează mai mult partea externă a purtării și a facultăților, pe cari le are cetățeanul; cel ce se distinge e ridicat, cel ce e mai slab trebuie să rămână în urmă, căci în locul lui se găsesc alții. Dintre părinți nu poate fi însă înlocuit niciunul, legile sfinte ca și ale statului li obligă pe ei mai întâi să dea copiilor educațiunea necesară, de aceea ea trebuie să se facă mai ales în familie. Oare nu e numele mamei și al tatei întâia vorbă, pe care o rostește copilul, nu sunt aceste nume sfinte cele cari arată întâia idee, pe care o câștigă copilul după venirea sa pe lume?

Accasta e temelie pe care se va clădi viitorul credința, rostul omului în societatea cea mare care este țara.

Și această temelie trebuie să fie trainică, dacă voim să facem din copii noștri oameni cu rost în lume.

V. L.

Ghiociei

Ghiociei sunt cele dintâi flori ale primăverii. Pământul abia desghețat, ni i trimite din sânul lui, albi, și zămbitori ca lumina.

Ghiociei sunt florile cele mai plâpânde și totuși ele îndrăznesc să înfrunte zăpada iernii. Ghiociei se aseamăna cu lacrimile și cu picurii de ceară, și parca sunt însuși nădejdea omului, răsărită din dureri întunecate.

☪

☪

Miscarea pământului în jurul său

(urmare și sfârșit)

Noi Românii avem o țară care e așezată mai aproape de polul nord decât de cel de sud și prin polul acesta, dacă prelungim osia închipuită drept în sus, dam tocmai de Steaua polară, care reprezintă polul ceresc de nord.

Dacă ne-am afla deci la capătul osiei pe care l am botezat polul nord, am avea Steaua polară drept deasupra capului. Cu cât însă ne-am depărta de polul nord, cu atât ne-am lăsa mai jos și astfel când ajungem la aceeaș departare de polul nord, ca și de polul sud, la brăul Pământului, ca să-i zicem așa, Steaua polară e tocmai jos, acolo unde cerul pare că se împreună cu Pământul. Drept în partea opusă, spre miazăzi, ar fi polul sud. Dar la polul sud nu e nici o stea luminoasă, cum e la cel de nord Steaua polară.

La brăul Pământului, căruia cărturarii îi zice *ecuator*, vedem cerul învârtindu-se roată, de la răsărit la apus, ceea ce nu se întâmplă la noi, de pildă. Pentru țările ce se află între brăul Pământului și polul nord, Steaua polară e ridicată mai mult sau mai puțin, nu e jos de tot, și astfel stelele ce se află în apropierea ei nu apun, ci se lasă jos, spre a se urca apoi treptat, învârtindu-se înainte în jurul Stelei polare.

La polul nord, Steaua polară se află deasupra capului nostru, iar bolta cerească se învârteste mereu dela dreapta spre stânga: stelele deci nici nu răsăsar, nici nu apun.

Las pe cetitori să facă și alte asemănări, căci sunt încă destule și ne putem repede înțelege de adevăr.

FOIȚA GAZETEI „CULTURA POPORULUI“

Cântarea României

(urmare)

XXIV.

Tărie, sufletelor bărbate! Te-meurile dreptului și ale libertății nu per în veci; în ori ce inimă rămâne un loc ascuns unde sămânța lor încolțește... popoarele își perd staturile și rătăcesc din calea dreaptă sau adorm, dar nu per în zilele veacurilor.

Lumea răvășită se întocmește iarăși, dar cu inelul și cu durere mare; neamurile trec prin ispite și cercări până să intre știința într'ânsele și să înțeleagă; așa și ferul numai prin foc se

mlădie, se netezește și se face strălucitor.

XXV.

S'a zis odată că Domnul pre cei fără de lege, când voește a i perde, îi orbește și le însuflă cugețe nebune și neînțelepte. Domnii și boarii neamurilor ziseră între dânsii; „Să nu lăsam popoarele noastre în odihnă, căci „repaosul deșteaptă gândirea și „gândirea aduce fapta... Să ridicăm stavili, se semnăm zăvis „tia și ura și să însuflăm lacomia copriaderilor și a prăzilor „și să împingem neamurile unele

XXVI.

În mijlocul viscolului ce făceai tu, patria mea? Pământul ce acoperia cenușa strămoșilor tăi era frământat de lavă... „vâ-tejul furtunos învăluia câmpia... talarurile acelu ocean de neamuri,

prăvălindu-se din toate părțile lomei, spintecau cu durere coastele tale... Mamă fără copii, feciorii tăi, rătașiți în vijela ome nească, pribegiau în toate părțile, ducând cu dânsii numai limba și dorul său... Patria e cel mai dintâi și cel mai de apoi cuvânt al omului; într'ansa se copind toate bucurile lui; simțirea ei se naște deodată cu noi și e nemărginită și vecinică ca și Dumnezeu... Patria e aducerea aminte de zilele copilăriei, coliba părintească cu copacul cel mare din pragul ușei, desmerdările dragostoase ale mamei noastre, plâmsmile nevinovate ale inimei noastre, locul unde mai întâi am iubit și am fost iubiți, cănele care se juca cu noi, sunetul clopotului de la biserica satului, ce ne vestește zilele frumoase de sârbătoare, sbieretul vitelor când se întorceau în murgul serei de la pășune, fumul vetrii ce ne-a încălzit în leagăn înălțându-se în aer, barza de pe streșină ce cată duos pe câmpie,

și aerul care nicăiri nu e mai dulce!...

Și sub corul pribegiei, bătrânii ziceau copiilor: „Colo, în vale, „departe, prea departe, unde „soarele se vede așa de frumos „unde câmpiile sunt smălțuite „păraele răcoroase, unde cerul „e dulce, junicele albe și pă „vântul roditor... copii... acolo „e Tara!“... Și la aceste cuvinte, voinicii prindeau armele, pruncii tresăreau în leagane, femeile cântau patria departată și durerea pribegiei... cei slabi se îmbărbătau. Și tu erai mândru atunci, țara mea... feciorii tăi erau un neam bărbat; numele tău era vestit norocelor; răboinicii tăi erau viteji vitejilor; dragostea libertății întăria ca o zea de oțel latele lor pepturi și brațele lor erau țepene... Căci căutau la tine te pismuiau și dușmanii tăi înșși te proslăveau și când, din nări sfârșind și din ochi scânteind taurul clătia coarnele sale, groaza se răpâdia în toate părțile. (va urma)

ÎNTÂMPĂRILE SĂPTĂMĂNEI

Din țară

Darul Prințului Carol. Altefa Sa regală, Prințesele Carol al României, a dăruit o însemnată sumă pentru răniții greci.

Se întorc la sânul mamei. În urma îndreptărilor de graniță dintre România și Cehoslovacia, făcută anul trecut, ni s'au redat 7 sate românești, împreună cu Tarna-Mare.

Mulți din tinerii acestor sate se aflau până acum în armata cehoslovacă.

Ei au fost însă trecuți în armata română și sunt așteptați să sosească zilele acestea, spre a fi încorporați regimentului 87 infanterie din Sătmăreș.

Parastasul dela Curtea-de-Argeș. Implinindu-se 7 ani dela moartea Reginei Elisabeta, în parastas s'a oficiat ieri dimineață la orele 11, la biserica Curtea de Argeș unde e lăcașul de veci al fostei regine.

Domineca trecută un tren regal a plecat din halta Cotroceni. Au plecat Regele, Regina, Prințesele Carol și Prințesa însoțită de casele civile și militare ale Curții regale.

În trenul regal au mai luat loc afară de d-nii miniștrii I. I. C. Brătianu și Th. Florescu, și fostele doamne de onoare ale Reginei Elisabeta, d-nele Poenaru și Băicoianu.

Familia regală s'a înapoiat în Capitală.

Actualul guvern ținând seama de drept și conștiință, făcând uz de o controlă ce e în continuare încă, a pus la răcoare mai mulți prefecți și speculatori ai vechilor guverne, aflându-se pe urma lor furturi nereguli și risipa banului public.

Ruperea podului de peste Prut. În urma pornirii sloiurilor de gheață s'a prăbușit podul C. F. R. peste Prut dela Nepolocăuți, astfel că județele Vascăuți și Vijinița au rămas cu totul izolate de restul țării.

S'au trimis la locul dezastrului detașamente de pionieri, luându-se toate măsurile pentru restabilirea circulației.

tat de alianță cu Vladislav, regele Poloniei, contra lui Sigismund. În tratatul acesta, Mircea se obligă „că pe numitul prealuminatul prințul Domnul Vladislav, regele Poloniei, și pe supușii lui când vor pofti ajutorul nostru de cătră năvălirea și năpădirea regelui Ungariei și a supușilor lui pururea vrem a-i apără cu toată puterea noastră, iară împotriva altor inamici numai după plăcerea noastră făgăduim, că i vom ajuta precum se cuvin, unui prieten. Și acelaș domn rege va fi dator a ne ajuta pe noi numai împotriva regelui Ungariei și a supușilor lui cu toată puterea sa, iar împotriva altor inamici după plăcerea sa, cum s'a zis despre noi”.

Documentul acesta publicat într-o veche carte de istorie polonă, e interesent pentru noi și pentru că el cuprinde la început toate titlurile de stăpânire ale lui Mircea, așa că el ne arată și întinderea Țării-Românești (a Munteniei, fără Moldova) din

Vapoare răpite de sloiuri pe Dunăre. Din Brăila ne vine vestea că sloiuri de gheață venind cu mare iuțeală pe Dunărea au luat mai multe vapoare.

Sloiurile au tras vapoarele de lângă mal, rupându-le otgoanele și lanțurile.

Fapte bune de imitat. La biserica din comuna Buziași s'au cumpărat zilele acestea 2 clopote nouă. Unul l-a cumpărat credinciosul Petru Șteff cu banii săi, în valoare de Lei 5300 și în greutate de 68 kgr. Poporul văzându-se îndemnat de pilda aceasta frumoasă, a făcut o colecție din care au adunat 9000 de lei cu care s'a cumpărat un clopot de 128 kg. Sfințirea clopotelor a avut loc Joi 23 Februarie 1922.

Câte animale are țara noastră? Are 8 milioane de oi, 4 milioane și jum. de boi, 3 milioane de porci, 2 milioane și jumătate de cai și 300.000 de capre.

Dela marginea țării. Tinerimea română din comuna Motiad, județul Sălajiu, a aranjat în ziua de 25 Februarie o producție teatrală, sub conducerea harnicului învățător Nicolae Eugen Ferr din Bobota, care multe lucrări frumoase a făcut în acele părți marginase ale țării.

Laudă tineretului brav și laudă bunului conducător.

Nu se poate merge la America. Guvernul nostru a primit știrea dela guvernul Statelor Unite Nordamericane, că până în ziua de 20 Iunie 1922 consulatul american nu va subscrie nimănui pașaportul. Până atunci așa dar nimenea nu va putea merge la America.

Căile ferate române. Cu începere dela 1 Aprilie 1922 nu vor mai fi valabile permisele permanente, anuale, fără fotografie și carnet de identitate.

Direcția generală C. F. R. aduce la cunoștința celor cari posedă permise ca până la 1 Aprilie să caute să obțină permisele cu carnete în regulă.

timpul acela. Mircea se intitulă adică la începutul documentului astfel: „Mircea, din mila lui Dumnezeu voevodul Valuhiei (Munteniei), ducele Făgărașului și al Omlășului, comitele Severinului (Banatului), despotul Dobroiciului (Dobrogei) și drumul Drăstorului (Siliștriu)”. Este deci cea mai mare întindere pe care a avut-o Muntenia până la Mircea cel Bătrân și după aceea până la Mihai Viteazul.

Tratatul acesta încheiat de Mircea cu regele Poloniei nu a avut însă urmări. Turcii începuseră să năvălească și în Ungaria, așa că Sigismund s'a lepădat de gândul de a încerca, ca odinioară socrul său, un atac contra Domnului Munteniei. Pe de altă parte Turcii începuseră cu năvălirile în Muntenia, așa că și Mircea era bun bucuros să aibă pace din partea lui Sigismund, ba dacă se poate, să-l aibă chiar de ajutor contra dușmanului păgân.

De peste hotare

Cultura zahărului. În Europa, zahărul se fabrică cu două milioane de tone mai puțin ca înainte de război. În anul 1914 Europa fabrica atât zahăr încât ajungea pentru jumătate din lumea întreagă. În America însă, fabricația zahărului, a luat mare avânt. În vremea războiului, America aprovizionează țările aliate și neutre din Europa, și acum caută de asemeni să le aprovizioneze cu prețuri mai efitine, făcând concurență, fabricilor de aici.

Aurul-monedă reapare. În Anglia și Elveția băncile au reșus în circulație piesele de aur pe care le dețineau.

În afară de stocul lor, ele au bătut cu autorizația guvernului 100 de milioane de piese de aur.

Din Budapesta. La Budapesta mai mulți dezertori veniți din Rusia, au fost descoperiți pe când puneau la cale răscoala. 20 dintre ei au fost arestați.

Olanda nu ajută Rusia. Camera a respins moțiunea partidului socialist care cerea deschiderea unui credit de 11 milioane pentru ajutorarea populațiilor înflămânzite din Rusia.

Situația Românilor din Rusia. În țara rusească se mai găsesc mulți Români dintre cei refugiați în timpul războiului și mai cu seamă dintre dezertori.

Toți aceștia sunt pe pragul de moarte, căci dezertorii dacă s'ar întoarce sunt condamnați de tribunalele noastre militare, iar ceilalți sunt arestați și pândiți fie ce pas, așa încât nu pot să fugă dintre bolșevici.

În Grecia mare cutremur. Un puternic cutremur de pământ s'a înregistrat la Mosoloughi, cauzând însemnate stricăciuni. Mari întinderi de pământ s'au deplasat. Guvernul a trimis experți care să cerceteze la fața locului și să avizeze la măsurile dictate de împrejurări.

Câți oameni au omorât bolșevicii. Până azi, aproape peste un milion și jumătate de oameni nevinovați și au găsit moartea din partea tiranilor bolșevici. Au fost omorâți: 28 arhiepiscopi; 1215 preoți, 6575 profesori; 8800 doctori și personal ajutător; 54.655 ofițeri; 1.088.650 populație civilă; 10.500 ofițeri de jandarmi; 48.500 jandarmi și sergenți polițienești; 335.250 oameni inteligenți; 192.350 lucrători ce n'au voit bolșevismul.

O meserie care place ungurilor. Aflăm din Budapesta că parchetul a publicat un concurs pentru postul de ajutor de călău. Deși dela publicarea concursului au trecut abia opt zile, s'au prezentat până acum 20 de inși, cari asigurau toți că sunt foarte meșteri pentru postul vacant.

A APĂRUT

Drama „ARDEALUL”

Scrisă de colaboratorul nostru C. Cehan-Racoviță

În această piesă de teatru e descrisă toată viața plină de suferință a transilvanenilor. Se poate căpăta volumul trimetându-se prin mandat poștal suma de 3 lei prețul cărții; iar 1 leu 50 în plus pentru taxa poștei, recomandat.

Banii se vor înainta d lui Const. Cehan-Racoviță, Otel New-York Cam. 17 Cluj.

Banca Românească

SOCIETATE ANONYMĂ

Capital Social 160.000.000 lei

SEDIUL CENTRAL: BUCUREȘTI.

SUCURSALE:

Arad, Bălți, Brașov, Bazargic, Chișinău, Cernăuți, Constanța, Galați, Cluj, Ismail, Târgu-Mureșului, Oradea-Mare, Sibiu, Tulcea, Timișoara.

FACE ORICE OPERAȚIUNI DE BANCĂ

TIPOGRAFIA

CULTURA POPORULUI

CLUJ—Str. Iuliu Măniu No. 6—CLUJ

Este înzestrată cu tot felul de mașini tipografice

Execută lucrări tipografice ca: Broșuri, ziare, reviste, teze, registre, circuli, afișe, convocări, cărți de vizită, bilete de nuntă ș. a.

PREȚURI IEFTINE

Banca Centrala

Pentru industrie și Comerț s. p. a.
Cluj, Str. Regina Maria No. 6—8
(Casele proprii).

Capital social Lei 50,000,000 deplin vărsat
Secția de Bancă :: Secția de Mărfuri

FILIALE:

Sibiu, Arad, Turda, Alba-Iulia, Hațeg, Satu-Mare, Reprezentanți stabili în București, Kossice, Praga și Viena